Jeśli chodzi o wymiar sprawiedliwości w sprawach cywilnych, bieżące procedury i postępowania wszczęte przed końcem okresu przejściowego będą nadal prowadzone na mocy prawa UE. W portalu e-Sprawiedliwość do końca 2024 r. będą nadal aktualizowane informacje dotyczące Wielkiej Brytanii na podstawie dwustronnej umowy z tym krajem.

Jäsenvaltioiden erikoistuomioistuimet

Szkocja

Tällä sivulla on tietoa joistakin Skotlannin erikoistuomioistuimista.

Hallintotuomioistuimet

Yhdistyneessä kuningaskunnassa käynnistettiin tuomioistuimista vuonna 2007 annetulla täytäntöönpanolailla (*Tribunals, Courts and Enforcement Act 2007*) yhdenmukaistettu tuomioistuinten järjestelmä, jossa tuomioistuimet jaetaan *First-tier Tribunal*- ja *Upper Tribunal* -tuomioistuimiin. Ne kumpikin jakautuvat eri jaostoihin (*chamber*) aihepiirien mukaan ja kokoavat siten yhteen samankaltaisia lainkäyttöalueita. Tarkempia tietoja näistä tuomioistuimista on oikeusviraston verkkosivustolla: Her Majesty's Courts and Tribunals Service.

Skotlannin tuomioistuimista vuonna 2014 annetulla lailla (*The Tribunals (Scotland) Act 2014*) yhdenmukaistettiin Skotlannin tuomioistuinjärjestelmää perustamalla Skotlantiin First-tier- ja Upper Tribunal -tuomioistuimet. Ensimmäiset tuomioistuimet siirrettiin uuteen järjestelmään 1. joulukuuta 2016. Vuonna 2016 annetun Skotlannin lain (*Scotland Act 2016*) 39 §:ssä säädetään, että osa tuomioistuinten hallinnoinnista ja toiminnasta voidaan hajauttaa Skotlantiin.

First-tier Tribunal (Yhdistynyt kuningaskunta)

First-tier Tribunal on yleinen tuomioistuin, jonka tärkein tehtävä on käsitellä sen toimivaltaan kuuluvilla aloilla hallintoviranomaisten päätöksistä tehtyjä valituksia (*appeal*). Joissakin tapauksissa sen tuomiovalta ulottuu koko Yhdistyneen kuningaskunnan alueelle, Skotlanti mukaan lukien. First-tier Tribunal jakautuu seitsemään jaostoon:

sosiaalietuusjaosto (*Social Entitlement Chamber*)
terveydenhoito-, koulutus- ja sosiaaliturvajaosto (*Health, Education and Social Care Chamber*)
sotaeläkkeitä ja asevoimien maksamia korvauksia käsittelevä jaosto (*War Pensions and Armed Forces Compensation Chamber*)
verojaosto (*Tax Chamber*)
yleinen sääntelyjaosto (*General Regulatory Chamber*)
maahanmuutto- ja turvapaikkajaosto (*Immigration and Asylum Chamber*)
kiinteistöjä sekä maanomistusta ja -käyttöä käsittelevä jaosto (*Property Chamber*)

Upper Tribunal (Yhdistynyt kuningaskunta)

Upper Tribunal päättää pääasiassa mutta ei yksinomaan First-tier Tribunalin päätöksistä tehdyistä valituksista. Se on ylemmän oikeusasteen yleinen tuomioistuin (*superior court of record*), ja lisäksi se vastaa tuomioistuinvalvonnasta (*judicial review*) tietyissä tapauksissa.

Upper Tribunal muodostuu seuraavista jaostoista:

hallintovalitusjaosto (*Administrative Appeals Chamber*)
kiinteistöjaosto (*Lands Chamber*)
vero- ja varallisuusjaosto (*Tax and Chancery Chamber*)
maahanmuutto- ja turvapaikkajaosto (*Immigration and Asylum Chamber*)

Tribunal-tuomioistuimilla on asiantuntemusta valitusten kohteiden aihepiireistä. Tuomarit ovat oman lainkäyttöalansa asiantuntijoita ja muut kuin lainoppineet jäsenet ovat päteviä joko koulutuksensa tai alalla hankitun kokemuksensa ansiosta. Valituksia käsittelevien lautakuntien kokoonpanot vaihtelevat aina valituksen kohteen mukaan.

Työtuomioistuimet

Työtuomioistuin (*Employment Tribunal*) ja sen päätöksistä tehtyjä valituksia käsittelevä muutoksenhakutuomioistuin (*Employment Appeal Tribunal*) eivät kuulu yhdenmukaistettuun järjestelmään, mutta oikeusvirasto vastaa niiden hallinnoinnista. Niiden tehtävänä on hoitaa hallinnollisia tehtäviä, jotta työtuomioistuimessa nostetuista kanteista ja muutoksenhakutuomioistuimeen tehdyistä valituksista voidaan päättää. Skotlannissa on erillinen työtuomioistuimen päätöksistä tehtyjä valituksia käsittelevä muutoksenhakutuomioistuin.

Skotlannin tribunal-tuomioistuimet

Skotlannissa on useita tribunal-tuomioistuimia. Valtaosaa niiden lainkäyttöalueista johtaa oma puheenjohtaja, ja kullakin lainkäyttöalueella on yksilöity toimeenpanovalta. Lainkäyttöalueita on useita (esimerkiksi pysäköintivirhemaksusta tehtävät valitukset tai vakavista mielenterveyshäiriöistä kärsivien henkilöiden toimittaminen pakkohoitoon ja heidän liikkumisvapautensa rajoittaminen).

Skotlannin tribunal-tuomioistuinten päätöksiin haetaan muutosta Skotlannin siviilituomioistuimissa (*Civil Court*). Valituksia voivat käsitellä *Sheriff Court* -tuomioistuin ja ylin siviilituomioistuin *Court of Session*.

Skotlannin tribunal-tuomioistuinten uudistaminen

Skotlantiin perustettiin Skotlannin tuomioistuimista vuonna 2014 annetulla lailla (*Tribunals (Scotland) Act 2014*) yksinkertaistettu kaksitasoinen tuomioistuinjärjestelmä. Uusia tuomioistuimia johtaa Skotlannin ylin tuomari (*Lord President*), ja tuomioistuinjärjestelmän malli on samankaltainen kuin edellä esitetty Yhdistyneen kuningaskunnan malli. Ylin tuomari on siirtänyt osan tehtävistään Skotlannin tribunal-tuomioistuinten presidentiksi nimitetylle Lady Smithille. Upper Tribunal käsittelee pääosan First-tier Tribunal -tuomioistuimen päätöksistä tehdyistä valituksista, ja valitusten käsittely poistuu muiden tuomioistuinten toimivallasta. Tuomioistuinten hallinnoinnista vastaa Skotlannin oikeushallinto **Scottish Courts and Tribunals Service**. Tuomioistuimet siirtyvät tribunal-tuomioistuimiksi asteittain. Ensimmäisen tuomioistuimen siirtyminen alkoi joulukuussa 2016.

Tribunal-tuomioistuinten menettelytavat

Oikeudenkäynti Yhdistyneen kuningaskunnan ja Skotlannin tribunal-tuomioistuimissa ei yleensä ole yhtä muodollinen kuin muissa tuomioistuimissa. Tribunal-tuomioistuimen jäseninä voi olla myös muiden alojen asiantuntijoita, kuten lääkäreitä ja maallikkotuomareita, mutta oikeuden puheenjohtaja on lähes aina oikeusoppinut.

Skotlannissa hallinto-oikeudellisten kysymysten tuomioistuinvalvonnasta vastaa **Court of Session**. Lisätietoja Skotlannin tribunal-tuomioistuimista on Skotlannin oikeushallinnon verkkosivuilla.

Erikoistuomioistuimet

Jos jonkin **Skotlannissa** vireille pantavan siviili- tai rikosasian yhteydessä tulee esille Yhdistyneen kuningaskunnan hallinnon hajauttamisesta johtuvia perustuslaillisia kysymyksiä (esimerkiksi ihmisoikeuskysymyksiä), asia voidaan saattaa Yhdistyneen kuningaskunnan korkeimman oikeuden (*Supreme Court of the United Kingdom*) käsiteltäväksi.

Henkilövahinkoasioita käsittelevä Sheriff Personal Injury Court

Sheriff Personal Injury Court -tuomioistuin perustettiin 22. syyskuuta 2015 henkilövahinkotapauksia koskevan asiantuntemuksen kansalliseksi keskukseksi. Siellä voidaan nostaa kanteita henkilövahinkotapauksissa, joissa kannevaatimus on yli 5 000 Englannin puntaa. Minkä tahansa suuruisen henkilövahinkokanteen voi puolestaan nostaa paikallisessa Sheriff Court -tuomioistuimessa. Työtapaturmiin sovelletaan erityissäännöstä, jonka mukaan yli 1 000 punnan suuruiset vaatimukset voidaan esittää suoraan Sheriff Personal Injury Court -tuomioistuimessa, samoin sen alle jäävät vaatimukset, jos paikallinen sheriffi katsoo tapausten olevan riittävän merkittäviä tai vaativia. Court of Session ei ole voinut 22. syyskuuta 2015 lähtien enää käsitellä alle 100 000 punnan suuruisia henkilövahinkokanteita.

Muita tuomioistuimia ovat

Court of the Lord Lyon, joka käsittelee aatelisoikeuksiin liittyviä asioita.

Scottish Land Court, joka käsittelee maanomistajien ja maanvuokraajien välisiä riitoja.

Linkkejä

Her Majesty's Courts and Tribunals Service

Court of the Lord Lyon

Scottish Land Court

Päivitetty viimeksi: 28/05/2020

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä.Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.